

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nedakonice, okres Uherské Hradiště

687 38 Nedakonice 142

Identifikátor školy: 600 124 134

Termín konání inspekce: 20. – 22. leden 2004

Čj.:	o3-1034/04-011006
Signatura:	oo3bx117

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce a matematice, přírodovědě, společenskovědních předmětech a předmětech výchovného charakteru na prvním stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2003/2004 v době inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce a matematice, přírodovědě, společenskovědních předmětech a předmětech výchovného charakteru na prvním stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2003/2004 v době inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice, přírodovědě, společenskovědních předmětech a předmětech výchovného charakteru na prvním stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2003/2004 v době inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (ZŠ) Nedakonice, okres Uherské Hradiště je vesnická škola s 68 žáky v pěti třídách 1. – 5. ročníku. Od 1. 1. 2003 je příspěvkovou organizací zřízenou obcí Nedakonice. Součástí školy je školní družina a výdejna jídla.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V pěti třídách 1. – 5. ročníku zajišťuje výuku včetně ředitelky celkem šest učitelek. Z nich pouze dvě jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku na 1. stupni ZŠ. Skladba jejich úvazků za daných možností respektuje jejich vzdělání a zkušenosti.

Škola má na základě dlouhodobého plánu rozvoje zpracován plán práce na školní rok 2003/2004 v měsíčních termínech, plán zvláštních akcí školy a tzv. učební plán práce. Provozní řád platný od 15. 9. 2003 a školní řád platný od 1. 9. 2003 účelně a funkčně vymezují organizační strukturu školy, náplň jednotlivých úseků práce školy a povinnosti všech pracovníků školy. Ve škole není zřízen žádný metodický orgán.

Nekvalifikované učitelky úzce spolupracují se zkušenými kvalifikovanými kolegyněmi. Kontrolní činnost ředitelky školy vychází z plánu hospitací a je podle něho i v praxi realizována. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je důsledně orientováno na problematiku 1. stupně, práci s výpočetní technikou a výuku anglického jazyka. Způsob vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků školy je funkční a efektivní.

Hodnocení zaměstnanců je realizováno zejména ve formě nenárokových složek platu a má pozitivní vliv na jejich profesionální růst.

Úroveň personálních podmínek ve sledovaných předmětech je bez ohledu na kvalifikovanost učitelek velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sledovaná výuka byla realizována v kmenových třídách, prostorných světlých, esteticky vyzdobených především výtvarnými pracemi žáků. Žáci a učitelé mají k dispozici i učebnu výpočetní techniky. Vybavenost některých tříd školním nábytkem, zejména lavicemi a židlemi neodpovídá věku žáků. Výuka tělesné výchovy probíhá zejména za nepříznivého počasí v prostorné tělocvičně kulturního domu. Ve škole není pitná voda.

Žáci využívají učebnice a pracovní sešity schválené MŠMT ČR. Pro výuku matematiky jsou používány starší učebnice (z let 1994 - 1996). Rovněž ve vlastivědě jsou užívány starší, neaktualizované tituly učebnic. Ve škole je k dispozici kvalitní reprodukční technika a dostatek dalších pomůcek, část z nich je již fyzicky a morálně opotřebovaná a zastaralá. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají pomůcky dle svých individuálních vzdělávacích programů.

Kontrolní činnost ředitelky školy efektivně monitoruje využívání materiálních zdrojů, je součástí plánu kontrol a především ve spolupráci se zřizovatelem jsou plánována a přijímána opatření ke zlepšení stavu.

Materiálně-technické podmínky ve sledovaných předmětech jsou na dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve školním roce 2003/2004 škola v plném rozsahu a bez úprav uplatňuje výchovně vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR pod č.j. 16 847/96-2. Pro tři integrované zdravotně postižené žáky jsou vypracovány individuální vzdělávací programy.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná, osnovy jsou plněny. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Přímou hospitační činností byla pozorována práce všech pěti vyučujících českého jazyka ve škole v tomto školním roce. Výukové cíle odpovídaly věku žáků. Nové učivo vždy navazovalo na předchozí. Vyučovací čas byl efektivně využíván.

Ne všechny učitelky měly odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni základní školy, odborných chyb se při práci nedopouštěly. Některým však chybělo novější poučení v metodice. Zkušenosti pedagožek naopak pomáhaly žákům získávat uplatňováním mezipředmětových vztahů ucelenější poznatky.

Materiálně byla výuka postavena na množství klasických i netradičních pomůcek. Příprava k práci byla často i výzdobou učebny. Mnohé přehledy podporovaly každodenním vizuálním kontaktem žákovy poznatky. V jedné hodině byl využit radiomagnetofon a zcela funkčně (vzhledem k výukovému cíli a specifickým vzdělávacím potížím žáka) bzučák.

Základem organizace práce žáků byla nejen frontální výuka. Funkčně bylo využito i skupinové práce, práce ve dvojicích i plnění samostatných úkolů. S žákovou chybou se pracovalo, stala-li se v ústním projevu. Ve školních sešitech nebylo vždy důsledně dbáno na žákovy opravy, a tím byl výsledek práce učitelky (znalost žáka) částečně znehodnocen. Struktura vyučovacích hodin vycházela z možností soustředění pozornosti u dětí daného věku. Jednotlivé činnosti byly vhodně prokládány relaxačními chvilkami a pohybovými aktivitami

při střídání forem práce. Většina činností byla motivována v úvodu hodiny i průběžně před každým úkolem. Výrazným motivačním prvkem i povzbuzením pro další práci bylo kladné hodnocení jednotlivých výkonů žáků přímo v hodině.

Výše popsaným způsobem výuky byla dána i komunikace mezi všemi zúčastněnými. Žáci se chovali pěkně, akceptovali přijaté role učitele a žáka. Dostatečný prostor byl ve většině sledovaných vyučovacích hodin dán pro osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Žáci byli vedeni k delšímu ústnímu projevu a formulaci vlastních myšlenek. Dokázali také hodnotit svou vlastní práci, často i výkon skupiny při této formě práce.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Výuka byla sledována ve všech pěti ročnících. Stavba hospitovaných hodin odpovídala věkovému a aktuálnímu složení třídních kolektivů, zvolené výukové cíle respektovaly individuální schopnosti žáků. Návaznost učiva byla zajištěna prostřednictvím zpracovaných tematických plánů.

Matematiku vyučuje pět učitelek, z nichž tři nemají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku matematiky na tomto stupni základní školy.

Sledovaná výuka byla realizována v kmenových třídách. Použité pomůcky - kuličkové počítadlo, množství dvojrozměrných pomůcek, tabulová pravítka, kartičky s příklady, tabule násobků, číselná osa, stírací tabulky - vedly ke splnění cílů jednotlivých hodin, i když s odlišnou efektivitou. Didaktická technika použita nebyla.

Ve sledovaných hodinách byla každá činnost předem promyšlena a vhodně motivována. Nenásilnou formou, většinou prostřednictvím různých her se žáci seznamovali s číselnou řadou a geometrickými obrazci, vytvářeli různé soubory s daným počtem prvků, jednoduché pamětné výpočty byly upevňovány nejčastěji formou řetězců. V hodinách převažovala frontální metoda práce, skupinová práce byla zařazována ve vyšších ročnících. Často formou soutěživých prvků byla rozvíjena pohotovost a rychlost výpočtů, žáci byli vedeni prostřednictvím kladených otázek a zadávaných úkolů k přemýšlení, učitelky se snažily využít i jejich znalostí z každodenního života. Bezprostřední vyhodnocení zadávaných samostatných prací je motivovalo k aktivitě, zvolené postupy vytvářely prostor i pro sebehodnocení žáků.

Pochvala, povzbuzování, využívání pohádkových motivů a časté průběžné hodnocení výkonů žáků byly hlavními motivačními faktory v průběhu výuky. Výchovná složka výuky citlivě prolínala hodinami, důsledné upevňování režimových návyků a vedení k uvědomělé kázní bylo zřetelné zejména v 1. a 2. ročníku. Atmosféru ve třídách ovlivňovala osobnost jednotlivých učitelek, jejich srozumitelný a věcně správný projev.

Komunikativní dovednosti žáků byly přiměřeně rozvíjeny a usměrňovány s výjimkou 3. a 4. ročníku, kde převažoval verbální projev učitelek. Chování žáků bylo ukázněné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v bloku předmětů vlastivěda a přírodověda

Výuka vlastivědy a přírodovědy byla hospitována ve 4. a 5. ročníku. Sledované hodiny byly připraveny, učivo průběžně navazovalo na předchozí, jeho kontinuita a cykličnost byla specifikována formou zpracovaných tematických plánů.

Oba předměty vyučují dvě učitelky s aprobacemi pro výuku na druhém stupni základní školy. Tato skutečnost negativně neovlivnila kvalitu metodických a didaktických dovedností, ani způsob vedení výuky.

Při výuce byly funkčně využity rozmanité názorné pomůcky, nakopírované texty, příruční mapy, nástěnné mapy a obrazy, ukázky přírodnin, encyklopedie, referáty. Didaktická technika využita nebyla.

Hospitované hodiny měly stanoveny výukové cíle, organizační pokyny byly jednoznačné, žákům srozumitelné. Učitelky používaly rozmanité metody a formy práce - zajímavé křížovky, orientaci na mapě, vyhledávání informací samostatnou prací, projektové vyučování. Prvky vzájemné kooperace mohli žáci uplatnit při práci ve skupinách. Učitelky je vedly k aktivnímu poznávání nejen přírody, ale i průmyslové výroby v prostředí, ve kterém žijí. Výchovná složka učiva zdůrazňovala kladný vztah k přírodě, zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí. Pracovní tempo a střídání činností respektovalo aktuální složení třídních kolektivů s výjimkou 4. ročníku (množství zadávaných činností nezvládali pomalejší žáci).

Vstupní motivace byla vhodně využita v jedné hodině. Aktivita žáků byla udržována povzbuzováním, průběžným hodnocením a pochvalou. Učitelky poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, se žáky jednaly ohleduplně a s taktem. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, v hodině 4. ročníku byl verbální projev učitelky dominantní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v bloku předmětů vlastivěda a přírodověda jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce

Výukou prvouky jsou v tomto školním roce pověřeny dvě vyučující. Jedna z nich má vzdělání pro učitelky prvního stupně, druhá je vzděláním speciální pedagožka. Tato skutečnost se v přímé práci s žáky projevila u prvně jmenované profesionálně bezchybným přístupem k dětem daného věku, u druhé drobnými odbornými chybami a zejména nedostatky v oblasti metodiky. Práci pozitivně ovlivňovala snaha o uplatnění mezipředmětových vztahů a utváření ucelené struktury potřebných poznatků.

Konkrétní příprava na vyučovací hodiny byla zodpovědná, ne vždy v promyšlené struktuře hodiny a ve výukovém cíli (užití metody skupinové práce). Většinou byla naplánována řada pestrých činností. Byly vedeny s maximální snahou o podporu žákova chápání. Pro procvičení a zopakování si vyučující připravovaly vlastní podklady. Funkční byla i možnost práce žáků s přírodninami. Připraven byl vhodně i motivační poslech literární ukázky. Probírané učivo vždy navazovalo na předchozí, vycházelo ze zkušeností a poznatků žáků. Při práci byly kromě učitelčina výkladu využívány metody dané dětskou hrou, skupinová práce, jako další zdroj informací sloužila i učebnice. Poznání tím nebylo založeno jen na pouhém verbálním projevu pedagoga, ale opíralo se o přirozenou dětskou zvědavost.

Takováto výuka byla vždy na začátku hodiny vhodně motivována, jen jednou byl žákům pouze sdělen cíl, k němuž je třeba dospět. V této vyučovací hodině nebyla motivace pozorována vůbec. V jiných hodinách byla průběžná motivace dána slovní pochvalou a užitou metodikou her.

Na vzájemné vztahy mezi učitelkami a žáky měly největší vliv osobnostní předpoklady každé z nich, jimi byla dána i vzájemná komunikace. V jedné z pozorovaných hodin špatně užitá metodika vedla k projevům výrazné nekázně žáků. U řady činností byla teprve pěstována pracovní komunikace mezi žáky. Řada činností (což je pro daný věk typické) a hodnocení výsledků práce se vztahovala přirozeně k osobě učitelky.

Průběh a výsledky vzdělávání v prvouce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. Výjimkou byl pátý ročník, kde stanovený cíl nebyl přiměřený věku žáků (byl stejný jako ve třetím ročníku). První a druhý ročník jsou v tělesné výchově vyučovány současně v odděleních. V průběhu inspekce bylo hospitováno ve všech pěti ročnících školy.

Tělesnou výchovu ve škole vyučují tři učitelky, dvě z nich nejsou odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku tohoto předmětu na prvním stupni.

Výuka probíhá v prostorné tělocvičně vzdálené cca 50 metrů od budovy školy. Přesuny žáků a jejich několikeré přezouvání a převlékání tak prakticky zkracují vyučovací hodinu i přestávky. V tělocvičně jsou k dispozici (a v hodinách byly využívány) švédská bedna, koza, zíněny, lavičky i zabudované žebřiny. Míče pro žáky učitelky na hodiny přinášejí.

Vnitřní členění hodin bylo účelné. Po rozběhání žáci absolvovali rozcvičku (učitelky předcvičovaly), po ní cvičili ve dvojicích (s míči), skupinách i na stanovištích. Ve dvou hodinách žáci probíhali v přiměřeném tempu překážkovou dráhu. Koncem hodiny učitelky vždy zařadily relaxační soutěže a hry.

Jen v jednom případě byli žáci k soutěži ve družstvech předem motivováni. V ostatních činnostech motivačně průběžně působily snaha o co nejlepší výkon a zejména snaha být nejrychlejší a vyhrát.

Na začátku a na konci každé hodiny žáci nastoupili a pozdravili se. Pravidla, stanovená mezi učitelkami a žáky, byla akceptována a dodržována, jen v jedné hodině byly menší problémy s kázní.

Učitelky hodnotily především pokrok a pozitivní výsledky, výkony (zejména v soutěžích) byly bodovány a hodnocení bylo vždy zdůvodněno. Poměrně často bylo využíváno i vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v tělesné výchově je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově

Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. První a druhý ročník a třetí a čtvrtý ročník jsou v hudební výchově vyučovány současně v odděleních. V průběhu inspekce bylo hospitováno ve třech ročnících školy.

Hudební výchovu ve škole vyučují dvě učitelky, jedna z nich není odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku tohoto předmětu na prvním stupni.

Výuka probíhala v „kmenových“ učebnách vybavených pianinem (poněkud rozladěným) a kvalitní reprodukcí soupravou. Žáci si postupně vytvářejí vlastní sbírku textů a notace písní, ve kterých je však zastoupeno poměrně málo lidových písní, popř. písní místního regionu.

Výuka byla účelně řízena, žáci se postupně zabývali poznáváním a procvičováním not, poslechem hudebních skladeb i sborovým zpěvem písní s kvalitním klavírním doprovodem učitelky. V jednom případě učitelka využila i aktivní hry žákyně na kytaru.

Všechny činnosti byly účelně a efektivně motivovány. Žáci spolupracovali, byli aktivní a jevili o výuku zájem.

Klima třídy bylo pozitivní, žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, argumentaci a diskusi. V hodinách byla upevňována jejich sebedůvěra a sebeúcta, byli vedeni k vzájemnému respektování a toleranci.

Učitelka hodnotila slovně a především pozitivně a hodnocení bylo vždy zdůvodněno. Poměrně časté bylo využívání i vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v hudební výchově je vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Jako evaluační nástroje jsou ve škole využívány písemné testy a prověrky znalostí na úrovni jednotlivých tříd. Výsledky nejsou popsány a systematicky zpracovány.

Průběh sledované výuky měl v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě a tělesné výchově velmi dobrou úroveň, v hudební výchově vynikající úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v platném rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 nejsou v souladu se zřizovací listinou ze dne 2. 12. 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j. 687/2002 ze dne 2. 12. 2002
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 18 365/03-21 s účinností od 1. 1. 2003
3. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Nedakonice za školní rok 2002/2003
4. Řád školy s platností od 1. 9. 2003
5. Provozní řád Základní školy Nedakonice, okres Uherské Hradiště ze dne 15. 9. 2003
6. Učební plán práce ZŠ Nedakonice na školní rok 2003/2004
7. Plán zvláštních akcí školy 2003/2004
8. Plán hospitací na školní rok 2003/2004
9. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
10. Třídní knihy a třídní výkazy pro školní rok 2003/2004
11. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
12. Hospitační záznamy ČŠI ze dnů 20. – 22. ledna 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou i při nízké kvalifikovanosti výuky sledovaných předmětů na velmi dobré úrovni, efektivně podporují vzdělávání a výchovu a umožňují účinně realizovat zvolený vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Materiálně-technické podmínky jsou na dobré úrovni, umožňují vzdělávání a výchovu a podporují realizaci zvoleného vzdělávacího programu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Nízké procento kvalifikovanosti výuky nemá v praxi negativní vliv na její kvalitu a úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce je velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Mgr. Miloslav Brůzl v. r.
Členky týmu	Mgr. Marie Dratvová	Mgr. Marie Dratvová v. r.
	Mgr. Pavla Koupilová	Mgr. Pavla Koupilová v. r.

V Uherském Hradišti dne 9. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 2. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Růžena Maňásková, ředitelka školy	Růžena Maňásková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.:

*Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště.
Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje– odbor školství	2004-03-01	o3-1057/04-011006
Obecní úřad Nedakonice	2004-03-01	o3-1058/04-011006

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.